

COVID-19 Vaccination Programme

10.12.2020

ዝቕበርኩም ኮማዊ ጉጅለታት

ንስለቲ ኩሉ ስራሕኩም ኣብ ምሕጋዝ ኮማዊ ምልእክትታት ብዛዕባ ናይ ኮቪድ-19 ከምኡ'ውን ኩሎም ኣባላት ኮምና ድሕነቶም ኣውሒሶም ክጸንሑ ዋና ሊንክ ኮንኩም ብምጽናሕኩም ነመስግነኩም።

እዚ ዝስዕብ መዘከራታት ንዓኹም ሓፈሻዊ ስእሊ ብዛዕባ ስራሕ ናይ ኮቪድ ክታበት ከምኡ'ውን ንህዝቢ ማንቸስተር እንታይ ማለት ሙኪኖምን ንምርኣይ እዮም ተሃንዲሶም።

እዚ ብተወሳኺ ከም ግብረ-መልሲ ን ገለ ኣብ ማንቸስተር ዝሰማዕናዮም ሕቶታት ወይ ስክፍታት መልስታት ካብ ዳይሬክተር ህዝባዊ ጥዕና David Regan እውን ሒዙ ኣሎ። እዞም መልስታት ንዕላል ኣብ ናይ ጎረባብቲ ልምምዳት ዝረኹብኩምዎም እዮም ቀልጢፎም ተጻሒፎም።

ክትዝክርዎ ኣገዳሲ ዝኾነ ድማ እዚ ክታበት ኣካል ናይ'ቲ 3-መገዲ ውጥን ምስፍሕፋሕ ናይ'ቲ ቫይረስ ደው ንምባል ንምሕጋዝ እንከላይ መርመራን ከምኡ'ውን እቶም ወሰንቲ ናይ ኮቪድ ሕግታት ናይ ጸፊት፣ ማሕበራዊ ምርሕሓቕን ምሽፋን ገጽን የጠቓልል።

ድሕረባይታ:

ካብ ሰሉስ 8 ታሕሳስ: NHS ኣብ 50 ናይ ሆስፒታል ማእከላት ናይ ኢንግላንድ ንሕመማት ኣንጻር ኮሮና ቫይረስ ምኽታብ ጀመሩ።

80 ዓመት ዕድመ ዝገበሩን ልዕሊኡን ከምኡ ድማ ናይ ዝዛ ናይ ክንክን ስራሕተኛታት ምስቶም ኣብ ዝልዓለ ሪስክ ወይ ሓደጋ ዘለው ናይ NHS ስራሕተኛታት እቶም ናይ መጀመርታ ናይ ኮቪድ-19 ክታበት ዝውሃቡ ክኾኑ እዮም።

ካልኣት ቀዳምነት ዝውሃቦም ጉጅለታት ድማ ብዕድመን ተኸእሎ ናይ ሪስክን መስርዕን ክስዕቡ እዮም።

እዚ ኣዝዩ መርሓባ ዝበሃሎ ዜና እዩ ምኽንያቱ ክታበት ምውሳድ እቲ ዝበለጸ ን ተኣፈፍቲ ሰባት ካብ ኮሮና ቫይረስ ንምክልኻልን ከምኡ'ውን ናይ ዓሰርተታት ኣሸሓት ሂወት ናይ ምድሓን ተኸእሎ ኣለዎን።

ክታበታት ካብ ኣብ ማንቸስተር ዘለዎ ሆስፒታላት

ንዓና ኣብ ማንቸስተር: 80 ዕድመን ልዕሊኡን ዝገበሩ ድሮ ኣብ Salford Royal Hospital ወይ Stepping Hill Hospital ኣብ Stockport ዘለው ኣብ ምውጻእ ዝርከቡ ሕመማትን ከምኡ'ውን እቶም ኣብ ሆስፒታል ድሕሪ ምጽናሕ ናብ ዝዘኣም ዝፋነው ዘለውን እዚኦቶም ካብቶም ኣብ መጀመርታ ናይ ኮቪድ-19 ክታበት ዝቐበሉ ክኾኑ እዮም። ኩሎም እቶም ዝተኸትቡ ድማ ኣብ ዳርጋ ድሕሪ 21 መዓልታት ካልኣይ ክህልዎም እዩ።

እቲ ናይ ክታበት መደብ እናቐጸለ ተወሰኸቲ ሆስፒታላት ኣብ ዝመጽእ መዓልታት ክታበት ክጅምሩ እዮን። እዚ ድማ ን Manchester Royal Infirmary የጠቓልል።

ከታቦታት ኣብ ማሕበረሰባት ናይ ማንቸሰተር

ከም ኣካል ናይ መጀመርታ መድረኽ ናይ ከታቦታት፡ ኮም ሰረት ዝገበረ ከታቦት ንምጅማር እታ ከተማ ቦታ ከተለሊ ተሓቲታ፡ እዚ ከኣ ዝልዓለ ቁጽሪ ናይ 80 ዕድመን ልዕሊኡን ዝገበሩ ሰባት ዘለዉዎን ምስ ካልኣት ምኽንያታት ተኣሳሲሩ ከመይ ገይሩ ብ GP groups (Primary Care Networks) ከካየድ ይኽእልን።

Wythenshawe ከም ናይ መጀመርታ ቦታ ንምፍላም ካብ ካብ ሮቡጥ 16^{ታላብ}ተመሪጸ፡ ዝያዳ ቦታታት ድማ ኣብ ቀረባ ግዜ ክስዕባ እየን።

እቲ ዝትኣመመ ቦታ ናይ Wythenshawe ድማ Woodhouse Park Lifestyle Centre እዩ።

ን ከታቦት ብቐዓት ዝኾኑ ሰባት ብሓዲኡ ብናቶም GP ክውከስዎም እዮም እዚ ከኣ ምስናይ ኩሉ ብዛዕቡኡ ዘድልዮም ሓበሬታ እዩ። ብቐዓት ድማ ኣብ 80 ዕድመ ዝኣተዉ ሰባት ምስናይ ዝኾነ ካልእ ኣብ ግምት ዝኣተዉ ሕክምናዊ ነገራት ይመርኮስ።

ሰባት ሓንሳብ ንከታቦት ምስ ተጸውዑ፡ እታ ናይ መጀመርታ ዶዝ ክቐቐሱ እዮም፡ ድሓር ድማ ድሕሪ 21 መዓልታት ጸኒሖም እታ ካልኣይቲ ክወስዱ እዮም።

እዚ ን ኮቪድ ከመይ ጌርና ንምክቶ ኣገዳሲ ስጉምቲ እዩ፡ ኮይኑ ግን ሰባት ፍርሒ ክህልዎም ከምዝኽእል ይርድኣና እዩ፡ ስለዚ David Regan ነዚ ዝስዕቡ ብ ናይ ኮም ጉጅለታት ናባና ዝተመልከተ ሕቶታት መሊሰዎ ኣሎ።

እቲ ከታቦት ኣዝዩ ብዝቐልጠፈ እዩ ተዳልዩ-ከመይ ጌርና ውሑስ ሙኽኑ ንፈልጥ?

ኣነ ርግጸኛ እዩ ብዙሓት ሰባት ነዚ ክሓቱ ከምዝደልዩ ንሱ ድማ ርዱእ እዩ።

ከምኡ ድማ፡ እቲ ከታቦት ብዝቐልጠፈ እዩ ተዛዚሙ-ኮይኑ ግን እቲ ምኽንያት ኣብ ለበዳ ስለዘለና እዩ ከምኡ ድማ እዚ ብናህና ዝበለጸ ስነ-ፍልጠታዊ ኣእምሮ እዩ ቀዳማይ ቦታ ዝውሃብ።

እዚ ከታቦት ናይ ኣዋርሕ ጽኑዕ መርመራ ሓሊፉን ከምኡ ድማ ሓንሳብ እቲ ተሪር ናይ ድሕነት ፍቓዳት ምስ ኣማለኣ እዩ ኣብ ጥቕሚ ዝውዕል። እዚ ድማ ከም ካልኣት መድሃኒታትን መሳሪሒታትን ፍቓድ ካብ MHRA፡ ወግዓዊ ናይ UK ተቐጻጻሪ የጠቓልል።

ኣነ ክወስድ እዩ፡ ስድራይ'ውን ከምኡ።

ንናትኩም ዲኤኔ/DNA ይቐይር ድዩ?

ኣይፋል፡ ብርግጽ ከምኡ ኣይገብርን እዩ። ትሕዝቶ ናይ ኮቪድ ከታቦት ናብ ጥቃ ዝኾነ ናህና ቦታ ናይ ጀነቲካዊ ነገር ኣይከይድን እዩ ከምኡ-ድማ ነዚ ወይ ንዓና ክልውጥ ክእለት የብሉን።

ናይ ሰብ ወይ ናይ እንስሳ ውጺኢታት ከምዝሕዝ ብዛዕቡኡ ብዙሕ ወረ ኣሎ

ኣይፋል፡ ናይ ሰብ ወይ ናይ እንስሳ ውጺኢታት ኣይሕዝን እዩ (ስለዚ ትሕዝቶ ሓሰማ/porcine ውን የብሉን)።

ኣነ ካብ ናይ ፍሉ/ኢንፍልወንዛ መውግኢ ፍሉ/ኢንፍልወንዛ ክሕዘካ ከምዝኽእል ሰሚዒ ኣለኹ- ካብ'ዚ ከታቦት ኮቪድ ክሕዘካ ይኽእል ድዩ?

ፍሉ መጀመርታ ምውሳድ፡ ኣብ ሃገርና ዘገልገል ከታቦት ናይ ፍሉ ሂወት ዘለዎ ቫይረሳት ኣይሕዝን እዩ፡ ስለዚ ከምኡ ኣይገብርን እዩ ከምኡ ድማ ንዝኾነ ሰብ ፍሉ ኣየምጽእን እዩ።

እንተደኣ ሰባት ድሕሪ ናይ ፍሉ መውጺኢ ካብቲ ኩነታት ኣየር ቅሩብ ትሕቲኡ ተሰሚዖም፡ እዚ ብምኽንያት ናቶም ስርዓተ ምክልኻል ድሕሪ ከታቦት ይሰርሕ ስለዘሎ እዩ። ሓደ ሓደ ግዜ ሰባት ሰዓል እንተደኣ ሒዝዎም ኮይኑ ከምኡ ድማ እዚ ብሰንኪ ከታቦት እዩ ኢሎም ሓሲቦም፡ ኮይኑግን ከምኡ ኣይኮነን- እዚ ኣጋጣሚ እዩ።

ናይ ኮቪድ ከታቦት ነቲ ቫይረስ ኣይሕዝን እዩ፡ ስለዚ ብኣካል እቲ ሕማም ካብ'ኡ-ክሕዘካ ዘይካላል እዩ።

ኣቐዲመ ድር ኮቪድ እንተጸኒሑኒ ኹ-እቲ ከታቦት ንዓይ ይሰርሓለይ ድዩ?

ዋላ ውን ኮቪድ እንተጸንሐኩም ከምኡ ድማ ነቲ ክታብት ብቐዕ እንተኾንኩም፡ ክትወስድዎ ጽቡቕ ሓሳብ እዩ። እዚ ከኣ ምኽንያቱ ገና እቲ ተጻዋርነት ክሳብ መዓስ ከምዝጸንሕ ኣይንፈልጥን ኢና። ነዚ መውግኢ ምውሳድ ንናትኩም ተጻዋርነት ከምቲ ክኾኖ ዝኽእሎ ሓያል ከምዝኸውን ንምርግጋጽ ክሕግዝ እዩ።

ኣነ ክታብት ክወስድ ክግደድ ድየ?

ኣይፋል፡ ኣይትግደዱን፡ ንሱ ብምርጫ እዩ። እንተድኣ ኣንጻሩ ወሲንኩም ንስኹም ኣብ ዝልዓለ ሓደጋ ናይ ቫይረስ ከምዘለኹምን ከምተመሓላልፍዎን ክትፈልጡ ኣለኩም።

ኣነ እዚ ክታብት ካብ ውሑዳት ዝኾኑ ናይ ብሄር ድሕረባይታ ዘለዎም ሰባት ኣየጠቓልልን እዩ ሰሚዔ - እዚ ሓቂ ድዩ?
ኣይፋሉን፡ ፈተናታት ካብ ውሑዳት ዝኾኑ ናይ ብሄራት ድሕረባይታ ዘለዎም ሰባት የጠቓልል እዩ። እኩም ናይ ክታብት ኣዳለውቲ ኣብ ቀረባ ግዜ ን ተወስኽቲ ወለንተኛታት ደቂሎም ኔሮም፡ ስለዚ ከኣ እቲ መጽናዕቲ ልክዕ ከም ኣብ'ቶም ልዕሊ 65 ዝዕድሚኦም ዝገበርዎ፡ ምስ ናይ ተኣፈፍቲ ጉጅለታት ተሰማሚዑ።

ኣብ ሞንጎ እቲ ሰዓልን እቲ ናይ ኮቪድ ክታብትን ጋጥ ወይ ምፍንታት ክህልወኒ ኣለዎ ዶ?

ንሕና ብተወሳኺ ሰባት ብዝቐልጠፈ መጠን ናይ ሰዓል ክታብት ክወስዱ ነተባብዕ። ናይ ሰዓል ክታብት ኣገዳሲ እዩ ምኽንያቱ እንተድኣ ካብ ኮሮና ቫይረስ ኣብ ዝልዐለ ሪስክ ሃሊኹም፡ ንስኹም ብተወሳኺ ካብ ናይ ፍሉ ጸገማት ኣብ ዝያደ ሪስክ ኣለኹም። መጽናዕቲ ከም ዘመልከቶ ሰባት ክልቲኦም ሕማማት ኣብ ሓደ ግዜ ክሕዝዎም ይኽእሉ እዮም እዚ ከኣ ምስ ከቢድን ከምኡውን ተኽእሎ ናይ ከቢድ ሳዕቤንን እዩ።

ኣብ ሞንጎ ፍሉን ናይ ኮቪድ ክታብትን ሰባት ብውሑዱ 7 መዓልታት ክህልዎም የድሊ።

